

Høring – Rett til hospitering i ordinært arbeid for tiltaksdeltakere i skjermet virksomhet (VTA)

Norsk psykologforening støtter høringsforslaget. Det er positivt hvis flere gjennom ordinære virksomheter får mer varierte oppgaver og utfordringer som supplement til arbeid i VTA-virksomheter.

Samtidig vil vi minne om at personer med arbeid i VTA-virksomheter er en heterogen gruppe med ulike behov for tilrettelegging og kompetanse. Vi mener derfor det i mange tilfelle vil være hensiktsmessig å legge opp til underveisvurderinger av arbeidssituasjonen i forbindelse med hospiteringen. Det vil si å ha en plan for vurdering underveis, en vurdering som åpner opp for ulike tiltak hvis det skulle oppstå utfordringer i arbeidsforholdet. For noen arbeidstakere kan bruk av høy og tverrfaglig kompetanse inn i tilretteleggingen og vurderinger av arbeidsforhold være essensielt for å lykkes.

Begrunnelse:

VTA tilbys i dag til personer som har eller i nær fremtid ventes å få innvilget uføretrygd etter folketrygdloven, og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Andre arbeidsmarkedstiltak skal ha vært vurdert og funnet uaktuelle før VTA (varig tilrettelagt arbeid) innvilges. Det betyr et behov for mer intensiv oppfølgingen, noe som også ligger til grunn for at tilskuddet til VTA i skjermet virksomhet er vesentlig høyere enn for eksempelvis VTO.

I gjeldene høring legges det opp til at VTA virksomheten vil være formell arbeidsgiver og ha det primære og samlede ansvaret for VTA-deltakeren, også under hospiteringsoppholdet. Det foreslås en skriftlig avtale som klargjør hvilket ansvar hospiteringsvirksomheten skal ha ut over det som følger av arbeidsmiljøloven § 2-2.

Departementet skriver også at dersom hospiteringen fører til at deltakere blir klare for å gå over til tilsetning i ordinær jobb, vil det være positivt. I tillegg vil ordningen, som før, kunne brukes til utprøving med tanke på overgang til ordinært arbeid eller VTO.

Aktivitet og deltakelse i aktivitet og sosiale arbeidsfellesskap er viktig for identitet, sosial stimulering, helse og livskvalitet. Norsk psykologforening vurderer at en best vil lykkes med intensjonen i forslaget ved å legge til rette for «sikkerhetsventiler». En del kan ha nytte av en plan i forkant av både hospitering og eventuelt permanent overgang til ordinært arbeid. Det vil si en plan som inkluderer underveisvurdering, eventuell oppfølging og tiltak hvis det viser seg at intensjonen, hospiteringen eller endret arbeidssituasjon utvikler seg uhenksom. Planen kan også inkludere mulighet for å

gå tilbake til eksempelvis VTA etter ordinært arbeidsforhold. Det vil si å ha en plan som adresserer ansvaret i forkant, underveis og i gjennomføringen av planen hvis det skulle bli behov for det.

I mange tilfeller er det formålstjenlig å bruke høy og tverrfaglig kompetanse både ved vurdering av muligheten for hospitering og overgang til ordinær virksomhet. Også psykologfaglig kompetanse der det er relevant. Det vil si å legge vekt på kvalitativt gode, robuste og varige tilbud til den enkelte fremfor økonomisk gevinst ved overgang fra VTA til ordinær virksomhet. Dette også sett i lys av at tidligere mulighet til hospitering ble lite benyttet.

Ellers støtter Norsk psykologforening intensjonen om en evaluering. Vi mener en evaluering også bør belyse bruk av kompetanse i denne sammenhengen og Navs rolle – sammenliknet med for befolkningen som helhet.

Med Vennlig hilsen
Norsk psykologforening

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Håkon K. Skard'.

Håkon Kongsrud Skard
President